

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 36—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mjesečno K 3-60, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg. Cuztoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

"HRVATSKI LIST" izlazi u nakladnoj kući JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Cuztoza 1. Uredništvo: Sijmanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli — Rakopis se ne vraća. Ček. rač. aus. post. št. 24.795.

Godina IV.

U Puli, petak 1. veljače 1918.

Broj 924

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 31. (D. u.) Službeno se javlja:

Jugoistočno od Asiaga odbijen bje neprijateljski sunak. Na istočnom je dijelu visoravni Asiaga ostala bojna djelatnost ograničena na živahne topničke bojeve. Broj se je posljednjih dana dopremljenih zarobljenika povisio na 15 časnika i 660 momaka.

Poglavica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 31. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Bojna je djelatnost ostala ograničena na topničke i minometne borbe na raznim odsječcima fronte. Na badnjak i tečajem mjeseca su siječnja ljetaci naših protivnika navali usprkos opomena opet na olvorene njemačke gradove izvan operacionog područja—Hvala obrambenim našim mjerama te nije bilo znatnijih gubitaka i šteta. Za kaznu je bio grad Pariz po prvi put obasut sa 14.000 kilograma bomba u noći na 31. siječnja prema zasnovanoj osnovi.

Talijansko bojište:

Jugozapadno od Asiaga se je u vatri izjavila talijanska navala. Između Asiaga i Bronte je ostala topnička djelatnost živahna. Broj po austro-ugarskim četama u posljednjim bojama dopremljenih se je zarobljenika povisio na 15 časnika i 660 momaka.

S ostalih ratišta ništa novo.

Prvi majstor glavnog sijela Ludendorff.

Mirovna pregovaranja.

Beč, 30. (D. u.) C. kr. brz. ured javlja iz Bresta Litovskoga od 30. siječnja: Današnju je plesanu sjednicu otvorio predsjednik, ruski veliki vezir Taalat-paša u 12 sati. Državni je kancelar v. Kühlmann priopćio, da je Bavarska poslala ovamo državnog ministra grofa v. Podewils-Dilitza kao svoga zastupnika. Nakon toga je izjavio Trocki, da su se u sastavu ruskog izaslanstva zblje dvije promjene, i to prva, da će kod daljnjih vjeđanja sudjelovati pučki povjerenik za državno vlasništvo, Karelku, a druga imade pravni i politički značaj. Ona se tiče sudjelovanja dviju članova ukrajinske pučke republike. Ukrajinsku je vlada izaslala tri člana na sudjelovanje kod mirovnih pregovaranja, od kojih je jedan ostao u Petrogradu i stupio u vladu pučkih povjerenika, dok se druga dva člana nalaze eto u Brestu Litovskom u svezi sa ruskim izaslanstvom. Ova je činjenica od najveće važnosti po daljnji tok pregovora. Na to prikazuje Trocki, kakn li stoji stvar s Ukrajinom. Ukrajinska rada da je bezmoćna. Ukrajinsku vijeća seljaka i radnika vode boj proti kijevskoj radi. Situacija se je u Rusiji bitno izmjenila. Ukrajinski zastupnici, izaslani po radi, nemaju, veli Trocki, nikakove važnosti, jer vlada nad Ukrajinom nije u rukama rade. Ugovori sklopjeni s Ukrajinom, da mogu samo onda biti priznati, budu li barem formalno potvrđeni od vlade federativne ruske republike. Na to odgovara zastupnik ukrajinske republike Levickij, koji je ostao u Brestu Litovskom, da se ne može izjaviti o izjavama dok ne stignu ostali zastupnici ukrajinske rade. Državni tajnik v. Kühlmann odvrća na to, da Trocki prije svog odlaska nije govorio o nikakvim novim ukrajinskim zastupnicima. Savezničke delegacije da će tu stvar dobro ispitati, ali da bi se rasprava o tom mogla odgoditi do dolaska ukrajinske rade. Ministar izvanjskih posala graf Czernin priključuje se izjavi državnog kancelara. A da se to vrijeme, (do dolaska ukrajinskih zastupnika) ne bi u tutanj trafillo, predlaže graf Czernin, neka međutim opet započne djelovati komisija za teritorijalna pitanja.

Želji grofa Czernina, neka se povjerenstvo za teritorijalna pitanja opet lati posla, kako se ne bi bez koristi gubilo vrijeme, dok ne stigne izaslanstvo iz Kijeva, pridružio se je Trocki. On izjavlja, e je samo još od potrebe, da se razbistri ona upadica koja se je zblila u početku posljednje periode pregovaranja. Tad se je potaknuo bio govor o brzojavci, koju ju navodno izdala petrogradska brzojavna agentura, i u kojoj se je radilo o izjavi Joffea, te je bilo rečeno, da to brzojavka ne odgovara istini. On,

Trocki, izjavio je bio onom zgodom, da brzojavka petrogradske brzojavne agenture zaista ne odgovara činjenicama. Sad je poveo bio u Petrogradu istragu, tečajem koje se je ispostavilo, da petrogradska brzojavna agentura takove brzojavke uopće nije odaslala. Kako je do tog zavaranja, odnosno nesporazumka došlo, ne može ustanoviti, te prepušta onima, koji su kod toga zainteresirani, da to ustanove. Pošto se nije nitko više prijavio za riječ, zaključio je predsjednik skupštinu.

Iz Rusije.

Berlin, 31. (D. u.) Francuski neki list javlja nepotvrđenu još dosad vijest, da su vojnički i politički ugovori antante sa Rusijom bili ukinuti uslijed zajedničkog zaključka alijiraca.

Berlin, 30. (D. u.) Wolffov ured javlja: Ruske novine priopćuju brzojavku generala poglavice stožera vrhovnog zapovjednika, Benda-Brojovića, koja glasi: Vlada potpuna nemoć. Mnogi su dijelovi fronte raskriveni. Na zapadnoj fronti dolazi na vratu samo po 160 bajuneta. Priču ne izmjenjuju drugova na fronti. Silno je velik broj iskusnih vojničkih pretpostavljenih bio kod izbora izlučen. Sadašnji je stožer bez iskustva. Oblast će doskora prestati da radi, pošto ne može nitko više raditi. Stožernih časnika nema. Radni su uvjeti u stožerima užasni. U gospodarskom pogledu vlada potpuno rasulo. Izobrazba i poredak četa ne vrijedi ništa. Porotka u vojsci nema više. Zapovijedi se ne vrše. Dezertira se u masama. Dopisnici se ne vraćaju. Sveza je na mnogim mjestima prekinuta. Konji su gotovo svi uništeni, utvrde su se razrušile. Žičane su zaplijetke uklonjene, da se olakoti bratimljenje i trgovina. Zauzaviti navalu neprijatelja jest nemoguće. Jedini je spas vojske uzmak iza naravnih granica.

Radnička stavka u Njemačkoj.

Berlin, 30. Wolffov ured javlja: Stavkaški je pokret od jučer na danas samo neznatno porasao. U Berlinu se členi broj stavkaša na nekih 120.000. Novine su danas uz posve malene iznimke izasle. Na ulicama se ne opaža ništa od stavke. Sav je promet posve nesmetano u toku. Do narušenja mira nije u čitavoj državi došlo.

Berlin, 31. (D. u.) Vrhovni je zapovjednik u markama na temelju zakona o opsadnom stanju raspustio odbor radnika, koji stavkaju i koji se je ustrojio pod imenom radničkog vijeća, te mu zabranilo svako daljnje sastajanje pošto da se stavkaški pokret koji se je pojavio, protiv svim zakonitim odredbama i ugrožava javnu sigurnost. Istodobno je zabranjeno svako ustrojavanje novoga vodstva.

Berlin, 31. (D. u.) U Spondau se je položaj bitno promijenio. U većini se državnih radionica gotovo u potpunom broju radi. U Siemensonim se tvornicama radi.

Berlin, 31. (D. u.) Prema informacijama se listova nije promijenio položaj stavke. Do nemira nije došlo. U raznim su se tvornicama radnici djelomice povratili na posao. U gornjoleskim industrijskim okružjima nije stavkaški pokret naišao na odziv. Iz Poranjske i Westfalske glase vijesti umirljivo.

Berlin, 31. (D. u.) Kako jutarnji listovi javljaju, sazvan bje socijalno-demokratski stavkaški odbor sinoć u Berlin, da zauzme svoje stanovište prema položaju, koji nastao uslijed stavke. Vijećao je o sastavu programa, kojemu bi se mogli stvoriti shodni temelji za rasprave sa vladom. Od bitnosti da je ograničenje na unutrašnje-političke zahtjeve i brisanje svih izvana izjavljenih želja izvanjsko-političke naravi.

* Govor Czerninov — Trockijev uspjeh. Francuski listovi ne taj, da govor Czerninov znači veliki korak k miru. "Temps" veli: Dok austro-ugarska ne će slati svojih četa na zapad, ne počinja protiv entente pogriješke, koja se ne bi dala popraviti. Poslije govora Czerninova, ne bi više nikakve zapreke, da se zastupnici zaraćenih država sastanu na pregovore. I govor Hertlingov je korak naprijed. — Boljševički pak listovi, na čelu im "Pravda", smatraju Czerninov govor kao i radnički pokret u Austriji Trockijevim utisak među boljševicima Stockholma. Drži se nesumnjivim, da će pregovori u Brest-Litovskom dovesti k cilju.

Manifest češkoga naroda.

Dne 6. siječnja sastali su se u Pragu svi zastupnici češkoga naroda, ubrojivši i one, kojima je bilo oteto pravo, da govore u parlamentu, i tu su bez razlike stranaka razglasili manifest, koji je bio u svim češkim listovima konfisciran. Ali napokon je i Seidlerova logika došla do zaključka, da je zabrana manifesta više bila na štetu i vladi i njemačkoj privilegovanoj manjini, i vlada je konfiskaciju dignula. Dr. Seidler je tako pobjegao pred grozećom opasnošću, da mu ne bude izraženo nepovjerenje. Na taj način nije potpunoma pošlo za rukom nastojanje Čeha, da se govor ministra-predsjednika ne uzme na znanje. Mnogo su tomu doprinijeli k toj Pyrhovoj pobjedi austrijske vlade i Ukrajinci, koji su se sustegnuli od glasovanja, a isto tako i Poljaci. Od Poljaka je glasovao za Stanjekov predlog samo zastupnik Kubik, naglašujući, da barem on hoće da zaštiti čast poljskoga naroda.

Manifest češkoga naroda glasi:

U četvrtoj godini groznog svjetovnog rata, koji je zahtijevao nelzmjernih žrtava na životu i imetku naroda, vrše se prvi pokušaji za mir. Mi češki zastupnici državnog sabora, kojemu bjehu otete po nenadležnim vojničkim sudovima cijele vrste slavenskih članova, a s njima i mi, češki zastupnici raspuštenog i dosad neobnovljenog zemaljskog sabora kraljevine Česke, kaošto ta kodjer mi iz zemaljskog sabora moravskog, koji nije za cijelo vrijeme rata bio sazvan, i iz neobnovljenog zemaljskog sabora šleskog kao izabrani zastupnici češkoga naroda, ističući još jedamput sve izjave češke delegacije na državnom saboru, dužni smo, da jasno i razgovjetno za češki narod i za zasuznjeni i politički nijemi ogranak slovački u Ugarskoj označimo svoje stanovište prema novom uređenju međunarodnih odnošaja.

Kad su češki zastupnici našeg preporodjenog naroda za vrijeme francusko-njemačkog rata progovorili o međunarodnim europskim pitanjima, izjavili su svečano u svojoj poslanici od 8. prosinca 1870. sljedeće: „Svi narodi, veliki i mali, imaju jednako pravo na samoodredjenje i njihova individualnost mora biti jednako šticeana. Samo iz priznanja jednakopravnosti i iz međusobnog poštovanja prema slobodnom samoodredjenju svih naroda može procvasti prava sloboda i bratstvo, sveopći mir i prava čovječnost“.

Mi zastupnici češkoga naroda i danas smo vjerni ovim načelima svojih predja; sa radošću smo pozdravili, da danas sve one države, koje su osnovane na načelima demokracije, ratujuće i neutralne, smatraju jednako kao i mi ovo slobodno samoodredjenje naroda jamstvom za trajni i općeniti mir.

Nova je Rusija kod svog pokušaja za općeniti mir uvrstila među mirovne uvjete načelo narodnog samoodredjenja tako, e bi narodi slobodno odlučivali o svom životu i zaključili, hoće li ustanoviti samostalne države ili tvoriti državnu cjelinu u savezu s drugim narodima.

Protiv tomu je austro-ugarski zastupnik u ime četvornog saveza izjavio, da se pitanje samoodredjenja onih naroda, koji dosada nemaju vlastite državne samostalnosti, mora u svakoj državi riješiti ustavnim putem. Obzirom na ovu izjavu dužni smo, da za češki narod izjavimo, da to stanovište austro-ugarskog zastupnika nije naše stanovište. Nasuprot, mi smo se u svim našim izjavama i predlozima oprijeli takovom rješavanju, jer prema mnogobrojnim trpkim našim iskustvima ova izjava ne znači ništa drugo, do li potpuno otklonjenje načela narodnog samoodredjenja.

Gorko žalimo, što je našem narodu bila oduzeta njegova državopravna samostalnost, da mu je raznim umjetnim izbornim redovima bilo oteto samoodredjenje i da je bio izručen nadvladi njemačke manjine i njemačke centralističke birokracije. Slovački naš ogranak postao je međutim žrtvom mađarske brutalnosti i nečuvenog nasilja u državi, koja je unatoč svim tobožnjim konstitucionalnim formama najtamniji kut Europe, u kojemu su nemadžarski narodi, koji tvore većinu, ugnjetavani i zapostavljeni od vladajuće manjine. Od zipke pa dalje odnarodjivani, gdje nemaju takorekuć nikakvog zastupstva u parlamentu ni u uredima, bez javnih škola, ne uživaju niti slobode podizanja privatnih škola.

Ustav, na koji se pozivlje austro-ugarski zastupnik, patvorio je takođerj pravednost sveopćeg

izbornog prava, umnoživši u austrijskom državnom saboru na umjetni način broj mandata njemačke manjine; kako je bez vrijednosti za slobodu naroda, pokazalo se napadno jasno u krutom vojničkom apsolutizmu za vrijeme rata. Svako pozivanje na taj ustav znači dakle faktički samo otklonjenje prava samoodredjenja, izručenje svih nenjemačkih naroda u Austriji Nijemcima, i naravno takodjer kruti trajan posmjeh za nemadžarske narode u Ugarskoj, gdje je ustav samo oružje najbezobzirnijeg gospodstva oligarhije nekih mađarskih aristokratskih obitelji, kako se to ponovno pokazalo u novoj osnovi o izbornoj reformi.

Naš narod teži zajednički sa svim demokracijama svijeta za općenitim i trajnim mirom. Potpunoma pa si je svijestan istine, da može biti trajan samo takav mir, koji osigura samostalnu razvitak velikim i malim narodima i slobodi osobito one narode, koji danas stenju pod tuđom nadvladom. Za to mora to pravo na slobodan narodni život i samoodredjenje naroda, malih i velikih i bilo koje državne pripadnosti biti temeljem budućeg prava međunarodnog, jamstva za mir i prijateljski međusobni život naroda, te velika idealna tečevina čovječanstva iz grozote svjetovnog rata.

Mi zastupnici češkoga naroda izjavljamo, da ne bi mir, koji ne bi našem narodu donio pravednosti i slobode, za naš narod mogao biti mir, nego samo početak novog mogućnog i dosljednog boja za državnu samostalnost, u kojem bi naš narod napeo sve svoje materijalne i moralne sile, te ne bi u tom bezobzirnomo boju popustio do sretnoga konca.

Naš se narod oglašuje za svoju samostalnost, opruči se o svoje historičko državno pravo i sav prošet vrućom čežnjom, da bi u slobodnom natjecanju s drugim slobodnim narodima u svojoj suverenoj, potpunopravnoj, demokratskoj, socijalno pravednoj državi, sagradjenoj na ravnopravnosti vascijeloga stanovništva i u historičkim međjama svojega slavenskoga plemena mogao prispijevati k novom, velikom razvoju čovječanstva, osnovanom na slobodi i bratstvu; u toj narodnoj državi priznava narodnoj manjini posvemašnju nacionalnu ravnopravnost. Držeći se tih načela, svečano protestujemo protiv etniklanjanja prava samoodredjenja naroda u mirovnim pregovorima, te zahtijevamo, neka bude u smislu tog prava osigurano svim narodima, dakle takodjer našem, sudjelovanje i posvemašnja sloboda zastupati naša prava na mirovnom kongresu.

IZ FINSKE.

Stockholm, 30. (D. u.) Obzrom na položaj u Finskoj poduzela je švedska vlada pripravne mjere za eventualno i bezodvlačno izaslanje brodova, koji bi imali dopremiti švedske podložnike u domovinu.

Iz slavenskog svijeta.

"Glas Slovenaca, Hrvata i Srba" iznosi u svom uvodniku pod naslovom "Majska deklaracija", da je bečka deklaracija bila samo podloga za momentanu politiku. Ali jugoslavenska politika ide dalje. Nju ne smije da veže nikakav kompromis. Takva je politika moguća samo na osnovi jednog nacionalnog programa, koji mora sadržavati čisto i bez kompromisa načela: ujedinjenje naroda, nezavisnost naroda, suverenost naroda. Naša se politika razvila isto onako, kako se razvila i češka. Iz svibanjske deklaracije razvila se rezolucija svih čeških zastupnika od 6. januara. U ovoj nema više stranih elemenata; češki nacionalni program sad je čist i jasan za svakoga. Svibanjska deklaracija Jugoslavenskoga kluba mora da se razvije u nov politički radikalniji program. Mora da se očisti, i ono, što je u njoj nesavremeno i suvišno, izbaciti.

Bečka deklaracija — naš minimalni program. "Hrvatska država" raspravlja o pitanju socijalističkoga glasila "Slobode" i "Pravde", što su na nju upravila sa zahtjevom, neka se "Hrvatska država" odriže izjavi, je li ona za ujedinjenje svih Srba, Hrvata i Slovenaca, pa ako jest, kako onda smije da se zalaže za bečku deklaraciju. Na ovo pitanje odgovara u uvodniku "Hrvatske države" dr. J.: "Pitanje socijalističko bilo je doduše suvišno, ali ipak razumljivo. Mnogima naime čini se konfuzno i protivuriječno zauzimati se istodobno i za bečku deklaraciju i za maksimalni program. No tu konfuziju lako je ukloniti razboritim razmišljanjem. Bečka deklaracija je minimum naših zahtjeva pred faktorima austro-ugarske monarhije. Većih zahtjeva na njih ni mi možemo niti smijemo postavljati. Ne ostaje dakle drugo, nego ili pre-

krstiti ruke i šutjeti ili zahtijevati ono, što od njih možemo da zahtijevamo. Od dva zla treba odbaciti veće, a veće je zlo nerad, šutnja i čekanje."

Izjava riječkih i sušačkih Hrvata. "Primorske novine" pišu: Kako vidimo, u zagrebačkim je dnevnicima zaplijenjen onaj dio ove izjave, gdje se govori o Rijeci. Značajno je, da su ovu izjavu donijeli i riječki talijanski i mađarski listovi, pa i poluslužbeni "Giornale" u cijelosti i bez komentara. I o njoj se ovdje u svim krugovima lijepo i mirno diskutira, ona nije izazvala nikakvih nesuglasica, naprotiv možda je utrla put k blistrenju...

Iskazi u Pragu. "Tagespostu" javljaju iz Praga: Već više dana, kako je javljeno, su predgrađa Praga pozorištem bučnih iskaza, koji su započeli radi smanjenja obroka brašna. Sada pak ti iskazi poprimaju narodni karakter. Na brojnim trgovinama razbijeni su prozori, a jednako i na gostionama, kavanama, te na njemačkom dječkom domu. Kako su se nemiri 26. o. m. popodne ponovili u većem opsegu, naredile su policajne oblasti, da u 6 sati u večer imadu biti zatvorene sve veže i trgovine. U 9 sati moraju se zatvarati gostione i kavane.

Poljski list protiv poljskim zastupnicima. Krakovski "Kuryer Codzienny" odsudjuje rušenje govora dr. Stranskoga od poljskih članova delegacije: bivšeg ministra vitezca Bilinskog i vodje social-demokrata Daszynskog. List priznava, da je dr. Stransky govorio vrelim riječima o poljskom pitanju, naglašujući potrebu sjedinjenja rastrganih poljskih okružja i protestujući protiv pruskog ugnjetavanja u Poznanju i Sleskoj. Zastupnik je dr. Stranski izrazio žaljenje, da Pruska ne će da oslobodi otetu Poljsku, nasuprot petrogradskoj vladi, koja oslobadja poljske krajeve, koji se još nalaze pod ruskom vlašću. U tom se ozvale s poljskih sjedala riječi protesta. Delegati Bilinski i Daszynsky: Koje su to oblasti? — Del. Stransky: Morao bih imati pred sobom mapu. — Del. Daszynsky: Bio biste u neprilici. — Del. Stransky: Ima Poljaka takodjer u Ukrajini, a te Rusija oslobadja. — Del. Bilinski: Ali ne poljska područja. — "Kuryer Codzienny" međutim oba svoja zemljaka oštro podučava i savjetuje im, neka si uzmu makar nekakvu školsku vježbenicu za poljske škole, i tamo bi našli, što znači Poljska Jagielonska, koje valjda ne poznaju. Od tako velikih "realnih" političara, kakvi su Daszynsky i Bilinski, bilo je, veli poljski list, uopće malo politički, "navali" na Čeha, koji je isticao potrebu ujedinjenja Poljske.

Proglas srpskih socijalista Rusima. Bernski "Bund" donša: Srpska socijalistička stranka upravila je iz Francuske jedan ganutljiviji proglas ruskim socijalistima. Proglas izražava uvjerenje, da ruski socijaliste ne će sklopiti jedan separatni mir na štetu demokracije, jer ako takav mir bude sklopljen, autokracija i njemački militarizam će biti učvršćeni i lanci zaboravljenih naroda još više stisnuti.

Srpska skupština. Prama vijesti "Secola" otvorit će se srpska skupština na Krfu dne 18. veljače. Pašić se povratio sa svog puta po Europi i u brojnim se ministarskim vijećima pod predsjedanjem princa Aleksandra raspravljalo o uspjesima Pašićevog putovanja. Očekuje se, da će u skupštini biti opozicija brojno jača, te da će zapodjenuti borbu protiv Pašićevog kabineta.

O ukrajinskoj politici. Prma "Temps" iz Rumunjske ove vijesti: Iz vijesti se iz Kijeva razabire, da na politiku ukrajinske rade sve više i više utječe briga radi zaštite posjeda zemlje i drugih materijalnih interesa, koje ugrožava anarkija, izazvana maksimalističkom vladavinom. Ukrajinske su čete, kako su one danas sastavljene, čvrsto odlučile, da se ne će više upuštati u neprijateljstva; samo ako bi se u unutrašnjo-

sti zemlje sastavila nova armada s novim kaderima, i to isključivo ukrajinskim, mogle bi čete biti potaknute, da se opet povrate u strijeljačke järke. S druge strane maksimaliste, prem imaju na raspolaganje manje jake vojne odjele, napreduju, te nije nipošto osigurana sveza između rade i rumunjske armade te ostale Rusije. Uz ove prilike čini se, e rada goji želju, da istodobno s obje zaraćene skupine stupi u mirovna pregovaranja. No nema nikakve sumnje, da je zabrinutost veleposjednika, trgovaca i drugih "buržoaza" za svoje interese mogla potaknuti radu, da prije pozove austrijsko posredovanje negoli da dozvoli, da današnja anarkija pretotme maha. Alijirci bi mogli proti tomu samostat stati uspješno na put, kad bi sami bili u položaju, da zaštite ugroženi posjed i opet uspostave mir.

Domace vijesti.

Radničko pitanje u Puli. Rasprave, koje su između radničkog odbora i državnih te pomorskih oblasti glede zahtjeva radnika u toku, razvijaju se veoma povoljno i zajamčuju radnicima velike materijalne poboljšice. U pomorskom arzenalu rasprave još nijesu zaključene, ali će se nastaviti kod pomorskog odsjeka u Beču. Pitanje je glede plaća pučko-ustaških radnika u načelu takodjer riješeno, ali o modalitetama i potankostima raspravljat će se još dalje u Beču. Zahtjevi su gradskih radnika bili u njihovom potpunom opsegu ispunjeni. Rasprave su glede želja namještenika Cantiere Navale u ovaj čas bile prekinute, jer je ovdjašnji ravnatelj morao radničke zahtjeve podastrijeti upravnom vijeću, odnosno ravnateljstvu u Trstu. O daljnjem čemotoku rasprava i njihovom rezultatu od vremena do vremena izvješćivati svoje čitatelje. — Zastupnik se Domes vraća danas u Trst, te će se u najakorašnije vrijeme vratiti u Pulu.

Radništvu u arzenalu na umirenje. Pripovijeda se po gradu, da će se u arzenalu za slijedeći mjesec navodno izdati samo za devet kruna živčnih namirnica. Radništvo neka se ne daje zavadjati tim besmislenim vijestima; kako iz pouzdana vrela saznajemo, izdat će se drugog mjesec, kao i uvijek dosad, potpuni obrok (racija), samo s tom razlikom, što će se obrok kruha, kao što uopće kod čitave vojske, sniziti, ali zato će se obrok mesa razmjerno povisiti.

Rezoluciju puljskoga radništva, koja je bila prihvaćena na javnoj skupštini prošle nedjelje saopćuje tršćansko "Sporočilo delavskoga sveta" ("Edinost"). Mi bijasmo u posjedu te rezolucije već u nedjelju, ali je nemogsmo priložiti.

Josip Grašić, župnik u Bermu kraj Pazina i narodni zastupnik na istarskom zemaljskom saboru imenovan je počasnim kanonikom stolnog kaptola sv. Justa u Trstu. Vrlj je taj svećenik vodja hrvatskog katoličkoga pokreta u Istri. Njegovom je inicijativom bilo pokrenuto Tiskovno Društvo u Pazinu, a mnoge pučke knjižnice, narodne čitaonice i društva za promicanje narodne prosvjete imala su u njemu uvijek poštovnog prijatelja. Poznat je u omladinskim krugovima kao velik dobrotvor hrvatske katoličke učeće omladine u Istri, i mnogi mu je i mnogi istarski abiturijent haran za svoje školovanje. Dičnomu narodnom borcu i dobrotvoru mladeži prigodno tog imenovanja najsrdačnije čestitamo!

Mileđari za našu srednju školu u Puli. Preko uprave našeg lista položeni su slijedeći doprinosi: Sakupljeno među c. kr. redarima u Puli njihovim prijateljima K 874. — i to: 526. — za srednje škole u Puli (prije K 338. — ukupno: K 863. —) i za "Slovensku Maticu" K 174. — za Spomenik Velikog borca za Jugoslavensku ideju dr. Janesa Ev. Kreka K 174. — Darovaše: po K 35: Fon Josip; po K 30: Jakončić Josip; po K 25: Ružić Josip; po K 22: Runko Franjo; po K 20: Kutin Franjo, Alčić Anie, Blečić Marija, Golob Paula, po K 18: Kajin Anton sa suprugom Josipom i sinom Bažilji; po K 14: Gržinić Marko, Ursić Valentin Butković Josip, Sinčić, Anton; po K 10: Glavić Franjo, Stefanović Ernst, Koraca Ivan, Jurić Jakob, N. N., Matković Josip, Ružić Franjo, Gojak Martin, Milić Martin, Brdar Josip, Črnobori Blaž, Visintin Anton, Perfeta Josip, Bendić Franjo, Stofa Josip, Z. Stofa Vicenca, Zubin Petar, Lutman Miho Klarić Petar, Jagodnić Mate, Zučić Vikto, Kolenc Filip, Pauletić Sime, Renko Anton; po K 8: Lipovš. Alois, Pegan Josip, Kocjan Jakob, Sestan Ivan, Jelušić Valentin, Pulec Josip, Silić Ivan, Stubej Josip, Šošić Jakob; po K 7: Kovačić Enrich; po K 6: Fajdiga Alois, Kočevar Just, Gregorić Viljen, Rabeša Albert, Bordon Dragutin, Kallin Angjeo, Cherin Jakob, Bramat Ivan, Spacapan Stevo, Jeličić Franjo, N. N., Dajčić Ivan, Kravos. Anton, Klaučić Petar, Znidaršić Martin, Sedmak Franz; po K 5: Balde Dragutin, Mučić Angjeo, Božić Josip, Runko Šimona, Kosak Alois, Batur. Ante, Horvka Ante, Piriš Andre, Krmac Ivo, Franca Petar, Matić Juraj, Matušević Juraj,

Grmek Franjo, Koraca Marija; po K 4: Kovačić Ivan, Spacal Franjo, Filipčić Aleksander, Svab Ivan, Glavac Anton, Lorečić Andre, Kos Franjo, Podgornik Miho, Semič Franjo, Zubin Marko, Hrvatinić Anton, Lalović Anton; po K 3: Simonelli Pasqual, Butković Juri, Bratulić Dragotin, Bratulić Juli, Vertašić Miho, Runko Venceslav; po K 2: Forza Ivan, Kodelja Franjo, Čak Herman, Čekić Petar, Filipić Anton, Teran Franjo, Gallovič Franjo, Dorliguzzo Petar, Pečnik Ignac, Lubjana Anton, Runko Stanislav, Štolfa Valerio, Štolfa Emilija, Fontanot Unbert, N. N., Trdoslavić Ivan, Belić Božo, Milltin Grgo, Luša Jerko, Frančičković Andre, Silič Leopold N. N., N. N., Rovis Anton; po K 1: Srnovršan Franjo, Jurišević Grgo, Bajt Franjo, Debeljuh Ivan, Jeličić Katerina, Jeličić Anka, Jeličić Ivo, Jeličić Ljeposlava, te jednu krunu nadjeno. Živjeli uzorni rodoljubi!

Jena po našu. Brace je obrnuja bandiru u drugi vitar, ste sigurno već pensali, kad se ni toliko vrijeme u „Hrvatskom listu“ ujavija. Ma brace svoje bandire ne ubraća. Ima već sedamdeset lit i vajak je još drži kuntra vitru, neka puše ko će bura, ko će širokal. Ter znate, da je bija šjoper. Šest dan nis dela niš, tri dane san počiva, jedan dan san bija poli barba Mate, to je deset dan sve skupa. Ma ter tako i tako je u nedilju pisa Franina, pak ću ja samo par besid nadodati. Prvo: U Rusiji je još sve jedan miš-maš, tuku se svi skupa na bravuru, ki čapa — čapa. — Drugo: Talijan riva naprid, išće uno ča je zgubija. Treto: U Franciji se pogo-varaju, to je valja stoti put, ča se pogo-varaju, dokle hi Jermanik mlati. Četrto: Naši ministri imaju odviše pare, pak svako toliko ča to ča-kulaju. Ono ča danas reku, da je bilo, sutra će prisieći na svoju ministarsku kantridu, da je črno, a sve ča kušeljaju, ne viruju ni sami, da je istina i tako dokle gre — gre. Peto: Va Jermaniji je šjoper, ne znan, nis pulitik od velikega svita, ma ja mislin i nikad ne ću zabiti kako je pokojni did govorija: Sinko, ča po vragu dojde, po vragu i pojde. Ja pensan, vi morete forši i drugačije pensati; ma ko svi znaki ne varaju, brace i ima pravo — da će to slabo finiti. Franina je reka, da je triba vavek razumno i pametno delat. Ta valja. Ma ne tu, ta valja va bregeli. Ja lačan, ti lačan, on lačan, oni drugi, tret, deseti, pedeseti, stoti, svi lačni, pak neka dojde Franina z breg i neka nasiti svc. A oni

ki je lačan, on ne zna niš nego da je on lačan, a da je drugih, ki su siti, i tako od jedne beside se rodi druga, pak treta i naši konfužijon. Pak ki čapa, čapa. Su rekli da će biti mir. Kada? Kega miseca? Marča, avrila, maja — na lito, na zimu? A forši pensaju napraviti mir do dva — tri, četira lita, ma bi reći, da njin se računi ne ponešu. Oni lako čakulaju, ter drugega dela ni nimaju, ma nas njihove beside ne će nasititi. Ko pensaju učiniti mir, ča će pak Jermanik napraviti s onima karocatami ča gredu ispod mora? Ča misli pokle poiti s njima u Rašu i pomoći barba Mati ugore loviti? Ma još je jena. Naš poglavica od ministri, pulitik od velikega svita ma od male importance i još manje durance, se je osvidočija, da njegovi surogati za pokrpati vreću, ka se raspada, nisu od nikakove koristi, pak je lipo da zapovid, neka se slobodno raz-glasl ona češka rezolucija, ča su svi češki de-dutati napravili na tri kralje, i ka mu je brižnemu toliko muke dala i toliko pare je radi nje zgu-bija. — Je dosti? Ko ne ne dojde opet kakov šjoper, kad ča bude, brace od kapitanata pulj-skega je još živ.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 5501.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admiralata broj 30.
od 30. siječnja 1918

Posadno nadzorstvo natporučnik Deckner.
Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“:
Mor. štop liječnik dr. Welser.
Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici:
linijski liječnik dr. Fuchs.

MALI OGLASNIK.

Traži se stan sa dylje sobe i kuhinjom, eventualno i malu sobicu k tonic. Položiti adresu kod uprave lista.

Kolendari za god. 1918. I to „HRVATSKI LENDAR“, tvrdo vezan K 2.40; broširan K 2.—, „MARIJIN KOLENDAR“ K 2.—, prodaje knjižara E. SCHMIDT Pula, Foro br. 12.

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Obližje na mjesecini

kriminalni roman u 5 čina iz strodavnog vremena sa ROBERTOM WARWICK.

Početak: 2.30, 3.55, 5.20 i 6.45 s. pop.

Neprekidne predstava.

Ulaznica: I. prostor I K; II. prostor 40 fil.

Ući se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.

POLITEAMA CISCUTTI.

Danas u subotu

velike kinematografske predstave sa slijedećim rasporedom:

Saschin ratni tjedan br. 160

„ZRAČNI BOJEVI“

Veoma interesantna snimka njemčkih zračnih silka u dva čina

„ZLOKOBNI DODIR“

Vesela igra u 3 čina, u glavnoj ulozi Raul Becker.

Početak: u 2, 3.30, 5 i 6.30 sati pop.

CIJENE:

Ulaznica za parter i lože K 1.—; lože K 2.—; zatvoreno sjedalo —50 filira; galerija —40 filira.

Takodjer za djecu! Salonski orkestar.

JADRANSKA BANKA U TRSTU.

Objava.

Izvanredna glavna skupština dioničara Jadranske banke, koja se je održavala dne 20. januara t. g. zaključila je povišenje dioničke glavnice od K 12,000.000.— na K 20,000.000.—, te je ovlastila upravno vijeće, da ovo povišenje provede. Na temelju ovog ovlaštenja zaključilo je potpisano upravno vijeće, da izda u jedan put

20.000 dionica po K 400.— nom. vrijednosti

dižući time dioničku glavnicu za

K 8,000.000.—

na ukupno K 20,000.000.—, uz slijedeće uvjete:

- Dionice VIII. emisije sudjeluju na uspjehu društva sa istim pravima i dužnostima kao i stare dionice počevši 1. jan. 1918.
- Pravo opcije pripada posjednicima starih dionica, koji za tri stare dionice mogu dobiti dvije nove uz prvenstveni tečaj od K 500.—. Dioničari, koji žele da izvrše opcijsko pravo, treba da polože plaštevce dionica jednomu od mjesta, koja su navedena kao zvanična te primaju subskripcije.
- Neoptirane dionice ostat će na raspoloženje dioničara i ostalih subskribenata uz tečaj od K 600.—.
- Predbilježba i uvlata dionica u cijelosti mora uslijediti između 1. februara i 1. marta tek. god, u kojem roku treba da se takodjer izvrši pravo opcije.
- Upravnom vijeću pristoji pravo repartacije neoptiranih dionica, ali će uzeti naročiti obzir na dosadnje dioničare, koji su izvršili pravo opcije i predbilježili daljnje dionice.
- U slučaju, da prigodom repartacije bude potpisatelju dodijeljeno manje dionica, nego li je predbilježio, povratit će mu se uplaćeni višak.
- Dobitak na tečaju novih dionica pripast će — po odbitku svih troškova i pristojbina — pričuvnoj zakladi Jadranske banke.
- Subskripcije primaju:
 - Jadranska banka u Trstu i njezine podružnice u Beču (I. Tegetthoffstrasse 7—9), Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku i Zadru, te slijedeći zavodi:
 - Banka i Štediona za Primorje na Sušaku i njezine podružnice u Bakru i na Rijeci.
 - Prva Hrvatska Štedionica u Zagrebu i njezine podružnice u Bjelovaru, Brodu n. S., Crikvenici, Delnicama, Djakovu, Karlovcu, Kraljeviću, Novom Vinodolskom, Osijeku, Požegi, Rijeci, Senju, Sisku, Sv. Ivanu Zel., Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovcima, Virovitici, Vukovaru i Zemunu.
 - Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu i njezine podružnice u Mostaru i D. Tuzli.
 - Srpska banka u Mostaru.
 - Živnostenska banka podružnica u Beču.

TRST, 1. februara, 1918.

Upravno vijeće
Jadranske banke

EMISIJA

od komada 2.500 dionica „PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE“ u Zagrebu.

PROSPEKAT.

Izvanredna glavna skupština dioničara „Prve hrvatske štedionice u Zagrebu, održavana dne 3. siječnja o. g. zaključila je **povišenje dioničke glavnice zavoda za daljnjih K 5.000.000 — izdanjem**

kom. 2.500 novih dionica po K 2.000— nominale

koje ovime stavljamo na subskripciju uz ove uvjete:

1. **Dioničarima pripada na računa nove dionice isključivo pravo opcije I to**

na svake dvije stare dionice po jedna nova

dotično na dvije četvrtine starih dionica po jednu četvrtinu novih dionica te na dvije desetine starih po jednu desetinu novih dionica uz tečaj od

K 6.000— za svaku cijelu dionicu,
„ 1.500— „ „ četvrtinu dionice, te
„ 600— „ „ desetinu dionice,

sa 5% kamata na emisijoni tečaj, počevši od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

2. **Pravo opcije** na nove dionice, kao što i **odnosno uplate** mogu se izvršiti svaki dan za vrijeme poslovnih sati, počevši od 10. siječnja 1918. pa najkasnije do uključivo 10. veljače t. g. bilo osobno, bilo poštom, na blagajnama središnjice i njezine mjenjačnice u Zagrebu, nadalje podružnica: Bjelovar, Brod n/S., Crikvenica, Delnice, Đakovo, Karlovac, Kraljevica, Novi, Osijek, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, te ispostava Osijek donji grad i Vinica.

Osim toga moći će se pravo opcije izvršivati, a i uplaćivati kod:

Jadranske banke, Trst, te njezinih podružnica Wien, Zadar, Spljet, Šibenik, Dubrovnik, Metković, Kotor, Ljubljana i Opatija, te kod Hrvatske centralne banke za Bosnu i Hercegovinu d. d., Sarajevo i njenih podružnica Mostar i Tuzla.

3. U svrhu izvršenja prava opcije potrebno je, da se uz ispunjeno i potpisano priloženo očitovanje doprinesu i stare dionice (bez kuponskih araka) na blagajne zavoda, ili kojeg uplatnog mjesta. Tom prilikom imade se položiti u gotovom prvi obrok zajedno sa 5% kamata na taj iznos od 1. siječnja 1918. do dana kada je opcija izvršena. Stare dionice na koje je izvršeno pravo opcije, providit će se sa štampiljom: „Pravo opcije na emisiju 1918. izvršeno“, i nakon toga odmah stranci vratiti. Potpisatelji mogu prigodom izvršenja svoga prava opcije uplatiti i cijelu tečajnu vrijednost optiranih dionica na jedan put sa 5% kamata od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

4. Nakon prebiljegovanja starih dionica i uslijedile uplate prvoga obroka, izdati će blagajna zavoda, odnosno na primanje uplate prenavedena ovlaštena mjesta, potvrdu o tom, koju imade potpisatelj spraviti i kod uplate drugog obroka pridonijeti.

5. Uplate potpisatelja imadu uslijediti, ako se ne uplate na jedanput, u dva obroka:

a) **prvi obrok prigodom prebiljegovanja starih dionica, dakle najkasnije do 10. veljače 1918.**

I to:	za svaku cijelu dionicu	K 3.000—
	„ „ četvrtinu dionice	750—
	„ „ desetinu dionice	300—

sa 5% kamata na tu svotu 1. siječnja 1918. do dana uplate:

b) **drugi obrok najkasnije do 30. travnja o. g. i to:**

	za svaku cijelu dionicu	K 3.000.—
	„ „ četvrtinu dionice	750.—
	„ „ desetinu dionice	300.—

sa 5% kamata na tu svotu od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

6. U koliko koji potpisatelj propusti na vrijeme uplatiti drugi obrok, to će biti sa strane zavoda preporučanim dopisom na to pozvan; nu ako nakon toga u roku od 30 dana, računajući od dana, kada je datiran taj poziv, ne podmiri dužni obrok sa kamatima, propasti će njegove uplate u korist pričuvne zaklade, a glede njemu dodijeljenih dionica pridržaje si ravnateljstvo Prve hrvatske štedionice pravo te dionice po volji prodati. U tom slučaju gubi dakako i vrijednost dotična potvrđnica o uplati.

7. **Nove dionice**, cijele kao i četvrtine i desetine, **participiraju na dobitku za poslovnu god. 1918.**

8. Nove će dionice u smislu društvenih pravila glasiti kao i stare i to cijele na ime, a četvrtine i desetine na dosioca, te će biti providjene sa kuponskim arkom, koji će imati početni kupon za poslovnu godinu 1918.

9. Nove dionice izručivati će se uz doprinos originalne potvrde o uplati u roku, koji će biti naknadno objavljen. Potpisatelji, koji su uplaćivali putem podružnice ili kod spomenutih uplatnih mjesta, imadu istim putem uručiti potvrđnice u svrhu izručenja dionica.

10. Prva hrvatska štedionica i njezina mjenjačnica u Zagrebu, kao što i sve njezine podružnice i ispostave, te ostala označena potpisna mjesta primati će prijave prava opcije, te izmjenjivati potvrđnice za originalne dionice potpisateljima, bez zaračunavanja kakovog troška, a isto tako primati će potvrđnice kao i originalne dionice u pohranu bez zaračunavanja pologovne pristojbe.

11. Nove dionice (cijele, dotično dijelove), na koje stari dioničari u opredijeljenom roku ne izvrše pravo opcije, rasprodati će ravnateljstvo Prve hrvatske štedionice po volji, nu ne ispod gore navedenog emisijonog tečaja sa pripadajućim 5%-tnim kamatima.

U ZAGREBU, dne 4. siječnja 1918.

Ravnateljstvo
Prve hrvatske štedionice.

Pojed
 IJENA listu: U
 a štavu god.
 a polugodište
 kompjesečno, K 9
 ečno K 8.00, u r
 laji 18 fil. pojed
 OGLASI primaj
 opravi lista trg C

Godina
 AUPTK
 : Be ž,
 Istočno
 puta proti n
 je navala izj
 gubitke po
 siječnja oso
 ljačka pukov
 br. 6, plzenj
 ska pučkous
 2. pukovnije
 tirolski pučk

NJ
 : Berl
 ae glavnog

Naši s
 gleskih pol
 jevnih puša
 čka djelatn

Na vis
 Sa Monte
 su Talijan
 silama. Ov
 austro-uga
 S osta
 Prvi

N

30. si
 vanka s u
 dne 27. si
 Osvojile s
 line. Pen
 velikom o
 dell' Echel
 protjerale
 mnogobro
 oružjem o
 proširen o
 telju zada
 divizije bi
 nije pobre
 osim od
 robljenika
 preko 100
 meta, viš
 nicije i
 topništvo
 žuje. Mi
 nosti brz
 teljski su
 ničkih i
 ubrzo na
 naperena
 tečajem o
 dijetalat.
 junačka b
 ponovno
 zastavam
 bersaljers
 svojim n
 ljska
 Adiže, Št
 ispunili
 svojih st

31. s
 predjelu,
 provele t
 svoj odr
 od dolin
 zaposjed
 istočno o
 stražnje
 bombard
 morao p
 noj djela
 medju P
 jake jedn
 Adiže, za
 vali jedn
 dva puš
 jedan jar
 saveznič
 pobjeda
 skih lije
 naših lije
 dok su